

21.11.2025

Tila 890-401-111-1, KEVONNIEMI
Kiinteistö Oy Kevo, [REDACTED]
[REDACTED]

VIITE

Päätös, LAPELY, erityisrajaus, pohjannuijasammal, Kevonniemi, tila 111:1, kiinteistötunnus 890-401-111-1, Utsjoki

KOHDE

Kevonniemi, erityisesti suojeltavan lajin rajauspaikka

Kunta: Utsjoki

Tila: 890-401-111-1 KEVONNIEMI
[REDACTED]

ASIAN TAUSTA

Utsjoen Kevonniemen alueella, Kevon tutkimusaseman pienvenesataman rantapalteeissa, kiinteistöllä 890-401-111-1 Kevonniemi, on luonnonsuojelullisesti arvokas luontokohde, jolla kasvaa äärimmäisen uhanalaista sammallajia, pohjannuijasammalta (*Meesia hexasticka*). Lajiesiintymä löydettiin alun perin jo 1960-luvulla. Lajin tila on kartoitettu kohteella tarkemmin vuonna 2014 ja se on tarkastettu myös syksyllä 2025.

Lapin Elinkeino-, liikenne- ja Ympäristökeskus on aloittanut erityisesti suojeltavan lajin rajauspäätösvalmistelun lähettämällä tiedotteen kiinteistönomistajalle 25.8.2025.

ALUEKUVAUS

Pohjannuijasammal kuuluu lehtisammaliin ja esiintyy ensisijaisesti järvien ja jokien tulvavaikutteisilla rannoilla. Lajin esiintymisalue Kevonniemessä on valtakunnallisesti merkittävä, esiintymä on siellä laaja ja elinvoimainen. Laji kasvaa kohteella tulvavaikutteisella rantapalteeella, kivikon ja pajukon välisellä, noin 3 metriä leveällä vyöhykkeellä. Lajia tavataan maassamme tällä hetkellä kymmenellä tiedossa olevalla kohteella. Lajia esiintyy Suomessa Keski- ja Pohjois-Lapissa. Kevonniemen erityisrajausalue

21.11.2025

on pinta-alaltaan 0,079 hehtaaria ja se kattaa lajin esiintymisalueen ja sille soveliaan elinympäristön alan.

KUULEMINEN

Lapin ELY-keskus on kuullut kiinteistönomistajaa hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti 9.10.2025 päivätyllä kirjeellä. Kiinteistö Oy Kevo ei toimittanut kannanottoa Lapin ELY-keskukselle.

ASIASSA ANNETUT LAUSUNNOT

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyysi erityisrajaus asiassa lausuntoa Utsjoen kunnalta 9.10.2025 päivätyllä kirjeellä. Utsjoen kunta on käsitellyt asian kunnan hallituksen kokouksessa 10.11.2025 ja antanut asiassa lausunnon kyseisenä päivämääränä. Lausunnossa esitetyllä rajausalueella ei ole Utsjoen kunnan näkökulmasta merkitystä kunnan retkeilyreitteihin, alueella liikkumiseen tai muuhun maankäyttöön liittyen.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyysi 10.10.2025 päivätyllä kirjeellä Saamelaiskäräjiltä lausuntoa, onko lupahakemuksen mukaisella toiminnalla vähäistä suurempaa heikentävää vaikutusta saamelaisten edellytyksiin harjoittaa Saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä tarkoitettuja perinteisiä elinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria erityisrajaus asiaan liittyen. Saamelaiskäräjät on antanut asiasta lausunnon 29.10.2025 ja Saamelaiskäräjät ei näe rajaamisella olevan lain tarkoittamaa vähäistä suurempaa heikentävää vaikutusta saamelaisten edellytyksiin harjoittaa perinteisiä elinkeinojaan tai kulttuuriaan, ottaen huomioon rajattavan alan sijainnin sekä koon. Saamelaiskäräjät muistutti huomioimaan paliskunnan näkemyksen asiasta.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyysi kannanottoa erityisrajausasiaan liittyen Kaldoaivin paliskunnalta ja sai paliskunnan poroisännältä vastauksen 13.11.2025 sähköpostitse. Kaldoaivin paliskunta puoltaa erityisrajausaluetta ja alueen suojelua. Paliskunnalla ei ole kyseisellä alueella kevätlaidunnusta.

21.11.2025

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE-, JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS

Rajausasian käsittelyyn sovelletaan 1.6.2023 voimaan tullutta luonnonsuojelulakia (9/2023) ja 14.12.2023 voimaan tullutta luonnonsuojeluasetusta (1066/2023).

Luonnonsuojelulain 77 § 1 momentissa ja luonnonsuojeluasetuksen 8 §:ssä ja liitteessä 6 tarkoitetun erityisesti suojeltavan lajien säilymiselle tärkeän esiintymispaikan rajat määritellään tässä suojelupäätöksessä liitekarttaan merkityllä tavalla.

Luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin nojalla liitekartan mukaisen esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että mm. seuraavat toimet voivat hävittää esiintymispaikan tai heikentää sitä:

- hakkuut rajausalueella
- teiden, polkujen, rakennusten tai rakennelmien rakentaminen rajausalueella
- maa- tai kallioperän vahingoittaminen sekä maa-ainesten, kallioperän ottaminen tai läjittäminen
- ojittaminen tai muu vesitalouden muuttaminen

Erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikkaa voidaan hoitaa maanomistajan suostumuksella Lapin ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

PERUSTELUT

Luonnonsuojelulain 77 §:n mukaan laji, jonka riski hävitä luonnosta on vähintään hyvin korkea, tai laji, jolla on hyvin vähän esiintymispaikkoja ja niiden säilyminen on uhattuna, voidaan säätää asetuksella erityisesti suojeltavaksi lajiksi. Erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Edellä mainittu kiello tulee voimaan, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään määritellyt erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Kevonniemellä sijaitsee luonnonsuojelulain 77 §:n mukainen erityisesti ja kiireellisesti suojeltavaksi luokitellun pohjannuijasammalen merkittävä esiintymisalue. Korkean

21.11.2025

uhanalaisuusluokan takia kaikki pohjannuijasammalen kasvupaikat ovat tärkeitä lajin säilymiselle Suomessa. Laji on kansainvälisessä IUCN-luokituksessa luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi (CR). Laji on lisäksi luokiteltu erityisesti (LSA/2023/1066 Liite 6) ja kiireellisesti suojeltavaksi (SYKE 2020). Suotuista suojelutaso on katsottu tällä hetkellä riittämättömäksi ja erityisrajauspäätös turvaa osaltaan alueen säilymisen ja lajin elinmahdollisuuksia.

Rajaussuunnittelu on tehty noudattaen erityisesti suojeltavan lajin havaintopaikkoja sekä lajille sovelias elinympäristö huomioiden. Rajauksen pinta-ala on 0,079 ha.

Valtion korvausvelvollisuudesta luonnonsuojelulailla erityisesti suojeltavan lajin ja suojellun luontotyyppin rajauksiin liittyen on säädetty luonnonsuojelulain 111 ja 113 §:ssä. Jos luonnonsuojelulain 77 §:n nojalla tehdystä päätöksestä aiheutuu kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellistä haittaa, on hänellä oikeus saada valtiolta siitä täysi korvaus. 111 §:n mukainen korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin omistaja on 83 §:n nojalla hakenut lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä, toimitus korvauksen määräämiseksi voidaan panna vireille ilman luvan hakemista. Jos korvauksesta ei voida sopia, maanomistaja voi hakea toimitusta korvauksen määrittämiseksi Maanmittauslaitokselta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Perustelussa mainitut.

PÄÄTÖKSESTÄ KUULUTTAMINEN JA RAUHOITUKSEN MERKITSEMINEN KIINTEISTÖREKISTERIIN

Tämä päätös kuulutetaan Lapin ELY-keskuksen verkkosivuilla luonnonsuojelulain 121 §:n 1 momentin ja hallintolain 62 a §:n mukaisesti. Utsjoen kuntaa pyydetään tiedottamaan kuulutuksesta kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisesti. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin.

21.11.2025

MUUTOKSENHAKU Tämä päätös on luonnonsuojelulain 77 §:n 3 momentin nojalla voimassa muutoksenhausta huolimatta, jollei Pohjois-Suomen hallinto-oikeus toisin päättä. Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Lisätietoja antaa ylitarkastaja Merja Lipponen (merja.lipponen@ely-keskus.fi, p. 0295 037427), varalla yksikönpäällikkö Jari Pasanen (jari.pasanen@ely-keskus.fi, p.0295 037476).

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Merja Lipponen ja ratkaissut yksikönpäällikkö Jari Pasanen.

Liitteet Rajauskartta
Valitusoikeus

Jakelu Maanomistajat (saantitodistuksella)

Tiedoksianto

Utsjoen kunta
Saamelaiskäräjät
Kaldoaivin paliskunta
Suomen luonnonsuojeluliitto, Lapin piiri

Tiedoksi Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Maanmittauslaitos
Suomen Metsäkeskus
Lapin liitto
Lapin poliisilaitos

21.11.2025

Pohjannuijasammalen erityisrajausalue on esitetty karttakuvassa vihreällä aluemaisella rajauksella.

Tämä asiakirja LAPELY/3333/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/3333/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lipponen Merja 21.11.2025 15:24

Ratkaisija Pasanen Jari 21.11.2025 15:23